

Landskap: *Skåne*Upptecknat av: *Jöns Ahlsson,*Härad: *Vimmerby*Adress: *Stevag.*Socken: *Ö. Klagstorp*Berättat av: *Densamme*Uppteckningsår: *1924*Född år ^{år 1860-tal} i *Brönneby*Uppteckningen rör *Fastlagsfest o. lek.*

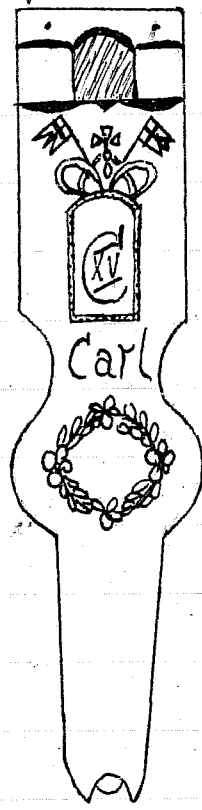
Festlagsfesten "La ringarna" eller "Kung för en dag."

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESBANKIV

Dagen gick in med klar himmel och ett tunt
hvitt flor öfver den låga frusna marken. Min
födelseby, det lilla oansenliga Brönneby —
2 1/2 mil. Söder om "Vägen" — låg i feststämning,
och byns drängar och gårdspågar, de som hem-
mit den ålder, än de kunde få anses vara
med, hade haft kvärd på morgonen med en
resa upp Stången, där "Pussaren" skulle
hängas upp. Hemmet, men Pussaren var af
trä, och i det festlagsmåndag, skulle man
"La ringarna", en festlagsdåge, som med spän-
ning och intresse möttes af stora och små.
Och här skildrade festen ågde hem i
början af 60-talet, och meddelaren af dessa
rader, då en parve på 8 år, var tjärf med
som iaktare. Men hjärtat klappar ännu
af följde vid tanken på detta barndoms-
minne, och jag har en ständigt påminnelse

därom i Preussen, som sedan många år
 hänger som väggpynt i hemmet. Den är
 70 cm. Lång och har öfver en kung. krona,
 ut tvilken svenska och norska flaggan sticker
 upp; därunder syns Carl XV:s monogram och
 två yttermera visso hans namn. Längre ned
 är en vacker krus med dägiliga "blommor
 och blader". ^{*)} Se bilden! På figurens andra sida

är målad
 en fantasibild
 i nationalbrädet,
 hvit lifrock med
 rött band om
 lifet, blåa rit-
 byxor och blank-
 skinnas stöplar.
 I högra handen
 har han en spanska
 rör (Spansk rör)
 och i den vänstra

en värtig långpipa.
 Förmodligen skall den
 föreställa en af de
 förnämde gästa-
 manna, som har
 ägnat funktion vid
 festen.

Redan tidigt på
 dagen hade byns
 beväringar samlats
 kring Preussen för
 att få god plats

*) Denna ägs nu av Nord. Museet.

och kunna se riktigt. Sæmt synes den ene
rystaren efter den andre språnge fram på
den bestämde samlingsplatsen, där de ny-
fiket behökades, medan de visade förberetan-
de prof på sin skicklighet att hantera de
gyltra fålarna, naturligtvis de yppersta som
de resp. gårdarna kunde uppvisa. Afven en
af fars husfolk var med bländ de tåf-
lande. Det var stasörängen Per-Fridolf. Han
var af krigsålder, ty hans far hade varit
soldat. Per-Fridolf hade utbett sig att få läsa
Svärting, en svart kung af den gamla snabl-
fotade "bonarasen". Han hade bländ för sig,
att han med Svärtings tillgång skulle
knipa den ene ringen efter den andra
och arbetaren med, till hvilken han hade en
gott öga.

Avtlyjen är allt klart, och samtliga rystare
ha fått påst en stycke nere på bygatan,
så pass långt från Pössaren, att hastaren

skulle kinnas få god fart. Ty det var än i
stråle galopp rida förbi Preussaren och därvid
på Spanserörret uppfångas ringen, som endast del-
vis stak fram, såsom bilden visar. Det var
ingen lätt sak; därför kräffdes en god ryttare
och säkert sikte. Fick man ringen lös, gled
strax en annan automatiskt ned, ty ringen
voro inlagna väl en tjugo-tal. Den ryttaren,
som vid passerandet lyckades tanga
ringen, hälsades med hurraude jubelrop.
Löpningen upprepades, så länge någon
ring fanns kvar i Preussaren, och den
som vid löpningens slut befanns ha fått
de flesta ringarna, korades till kung. Denne
gång blif det vännen Per Fritiof, som fick
den äran att bära kronan.

På aftonen var det gille och dans på
Sjæfva bostället, största gårdens i byn.
Kungen var gillens förnamnte men och blif
föremål för mycket hederberömming. Han

firk och så välja sig en gemäl, som sterru-
dades i krona, liksom hennes konst. make.
Kungen och drottningen skulle sitta främst vid
mästiden, som nog var ganska enkel, en förman
af en pennat visa, som jag ännu minnar
mig från barnåren. Den höjdes således:
"Stekta pannkoffler och risengröd skå vi ha
för vårt gille."

Och så fortjock dansen natten i ända, inte
vår dagas såfvida och osmakliga jatt-
syndom utan hvirflande gammaldags-
valser, polka och mazurka och, icke till föl-
gjörmande, den mångfästade, ståtliga
kadrijen med lif och lura och tramp som
af en kejsarinte tunga drygnet. Per Blåsare
och Nels Spilleman stämpade själfva tak-
ten. Dessa två ^{små} Hjälfbrifva spelmän på alla
dansställningar i min hembygd, och när
Per Blåsare spårade upp gapet öfver kla-
rinet-talen och Nels Spilleman satte

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

fiolen under haken och drog till, då blef
det lif i benen på både gamla och unga.

Pauserna utfyldes med brännvinsgökar, och
kungen, som alla ville ha med skålen,
fick ursäktas, om han på morgonkvällen
var så svag, att han måste lämna både kro-
na och spira, långt innan sist på året
dansat ut.

Jous Åkesson.

Åkesson